

Kræfterne svigte dem, kunne trænge til Pleie, enten formedelst Alderdomsvagthed, eller naar Sygdom indtræffer. Det er ikke blot den mandlige, men ogsaa den qvindelige Klasse, hvorom dette gælder; det er ikke blot Marken, der skal drives og Jorden, der skal pløies, men ogsaa Huset, der skal passes; og Lovgivningen maa jo være eens, enten det er Mand eller Qvinde, der skal have Hjælp under sin Sygthed og Alderdom, og derfor var der saameget mere Grund til ogsaa for denne Klasse at give en almindelig Tilladelse. Denne Tilladelse er, saavidt mig bekjendt, heller aldrig bleven nægtet, men det har været Stik og Brug at gjøre Tilladelsen til en Indtagtskilde, idet det af Mange har været fordret som en Rettighed, at der for denne Tilladelse skulde gives enten een Aabdr. eller fire Arbeidsdage om Aaret, og det vilde jo være meget upassende at gjøre saadanne Fordringer. Forøvrigt skulde jeg kun anbefale det almindeligere Forslag, at den Bestemmelse i Lovens 3—19—7, at der skulde særlig Tilladelse for, at en Fæster kunde tage nogen tilhuse hos sig, i det Hele maatte vorde hævet.

Justitsministeren: Jeg seer mig af hvad den ærede Ordfører meddeelte angaaende Betsmødeligheden af, at nærværende Lov udkom som provisorisk paa den Tid, da den udkom, foranlediget til at meddele det ærede Thing nogle faa Bemærkninger. Det er vist overhovedet vanskeligt, at drage en bestemt Grændse mellem saadanne Love, som egne sig til at udkomme som provisoriske, og saadanne, som ikke egne sig dertil. Den ærede Ordfører angav nogle Træk, hvorefter han meente, at kunne afgjøre, hvilke Love der kunne egne sig til saaledes at udkomme foreløbigt, og hvilke ikke. Jeg skal tillade mig at troe, at denne Betegnelse dog ikke vil kunne holde Stik. Reglen, hvorefter Love maae udkomme provisorisk, eller ikke, den er nu givet ved Grundlovens § 30, hvor det hedder: „I særdeles paatrængende Tilfælde kan Kongen udstede foreløbige Love.“ Det er den samme Regel, som, uagtet den ikke var udtalt i nogen Grundlov dengang, dog ogsaa maatte følges af Ministeriet, og at det ikke kan være alene saadanne Love, som have Indskrænkning i Eiendomsretten til Følge, som kunne henreg-

nes til dem, der kunne udgaae som provisoriske, dette fremgaaer allerede tydeligt af Naturen af de to eneste provisoriske Love, der ere udgaaede efter Grundloven. Det er nemlig 2 Love, der angaae Udskrivning til Krigstjeneste. Uagtet de ikke angaae Indskrænkning i Eiendomsretten, saa angaae de dog Indskrænkninger i den personlige Frihed, som det ellers kun er forbeholdt den lovgivende Magt at foretage, og som vistnok i saa Henseende maae sættes i Klasse med Indskrænkninger i Eiendomsretten. Men desuagtet har Regjeringen anseet sig beføiet til at lade disse Love udgaae provisorisk, fordi det var paatrængende at udgive dem. Spørgsmaalet stiller sig da altsaa, om denne Lov paa den Tid, den udgik, var paatrængende nødvendig eller ikke. Derom kan man naturligvis have forskjellige Meninger. Det er vistnok særdeles vanskeligt, nu i Aaret 1850 at bedømme, hvad der var nødvendigt i Mars, April og Mai 1848. Dengang stillede Forholdene sig ganske anderledes end nu; nu ere alle Gemytterne komne i Rolighed i hele Europa, om jeg saa tør sige, og vi ville haabe, at der ikke skal komme en slig Krisis, som den tidligere. Man stillede dengang aldeles uvante Fordringer til alle Landets Undersaatter; Krigsforholdene krævede dengang de største Opoffelser fra alle Sider; det syntes derfor ogsaa af største Vigtighed, ja Nødvendighed, at Regjeringen viste, at den ogsaa fra sit Standpunkt vilde søge at imødekomme saadanne Ønsker, der havde vist sig almindeligt at gjøre sig gjældende, naar det kunde stemme med Retfærdighedens og Billighedens Krav. Det var da disse Ønsker, der allerede, før dette Forhold indtraadte, havde vist sig paa forskellige Steder af Landet, som Regjeringens Medlemmer dengang vare af den Formening kunde tilfredsstilles paa en med Retfærdighed og Billighed stemmende Maade; ved at lade en saadan Anordning udgaae, viste Regjeringen, at den vilde følge denne Fremgangsmaade ogsaa i sine fremtidige Foranstaltninger at imødekomme saadanne Ønsker fra den fattige Stand, som den troede stemmende med Retfærdighed og Billighed. Derfor, mine Herrer! derfor ansaae man det dengang tilstrækkeligt hjemlet, at Forordningen udgik provisorisk. Naar det paaberaabes,